

דעות

הרמז היחיד לזוועה מתחת לפסטורליות היה הדיר הריק. מתוך הנאום שלא נישא

זוד הראל • פרופסור במכון ויצמן, נשיא האקדמיה הלאומית הישראלית

למדעים וחתן פרס ישראל לשנת 2004

29 במרץ 2026

אמש הייתי אמור לנאום בהפגנה נגד המלחמה בכיכר הבימה בתל אביב. ההפגנה פוצצה לפני שהחלה בפיזור אלים של השוטרים את המפגינים ולא ניתנה לי הזדמנות לדבר. אלה עיקרי הדברים.

אני רוצה לספר על טיול פסטורלי בטבע. לא על השחיתות, ולא על אי-השוויון המחריד בנטל. לא על ההתעמרות הרת האסון במדע ובחינוך, לא על השיסוי, ההסתה, הרוע והזחיות, ואף לא על קריעת החברה הישראלית מבפנים. לא אדבר על אנשי הלשכה הקטארית המושחתת של מנהיגנו הדגול. גם לא על 7 באוקטובר, ולא על עזה, לא על איראן ולא על החיזבאללה.

לא על הממ"דים והמקלטים שאין, או על הטיילים והרקטות שיש. לא על בתי הדין הרבניים, שקיבלו השבוע שדרוג מעיסוק רק בענייני דת לאישור שיוכלו לטפל בכל דבר ועניין. לא על השטאזי של בן גביר, שבריוניו מנעו את ההפגנה אתמול באלימות קשה.

לא על הדברים עליהם מנהיגנו כן עומד למשפט, או החוכא ואטלולא שהוא עושה מהמשפט הזה, ולא על דרישתו ההזויה שיבטלו לו אותו. וגם לא על הדברים שעליהם הוא עדיין לא עומד למשפט.

ולא על התקציב השערורייתי, שמשול לשוד לאור היום, בו אנחנו שכובים על הארץ בחוסר אונים מוחלט, המומים ואחוזי אימה, אקדחים מכוונים לראשינו, והשודדים מסתובבים בחופשיות ועושים ככל העולה על רוחם. לא אתייחס לכל הדברים האלה, למרות שחשוב וצריך להתייחס אליהם.

כי למרות שהלב נקרע, הזעם גואה, והראש אינו מסוגל להבין, אני רוצה לספר בסך הכל על טיול נעים בטבע הפורח, בהלימה מבורכת לחג האביב וחג החירות שבפתח.

הטיול, ביוזמתו של יובל דור, מהפעילים הבולטים בשטח, התקיים בשבוע שעבר, בקהילות הרועים של הבדואים בצפון בקעת הירדן, חלק משטח C, כלומר אזור הנמצא בשליטתנו האזרחית והביטחונית המלאה. זהו חבל ארץ רחב ידיים ויפהפה. עכשיו, בשלהי החורף ובתחילת האביב הוא ירוק כולו. גן עדן לטיולים ולמרעה, ויש מקום ברוחב לב לכולם. בפועל הוא גיהנום לרועים המקומיים, החווים טרור אכזרי מעשה ידינו להתפאר.

היינו בחמאם אל-מליח, ביתה של קהילה גדולה, כולל בית ספר. לאחרונה הוא ננטש סופית, לאחר תקופה ארוכה של תקיפות אלימות והשחתת רכוש על ידי מתנחלי המאחז הסמוך, שגם לא אפשרו לתושבים להוציא את העדר למרעה. כיום אין שם אנשים ואין עדרים.

היינו באל-פאריסייה. קהילה קטנה הסובלת ממחסור קשה במים, כי למרות שצינור של מקורות עובר ממש לידה, הוא מספק מים רק להתנחלות רותם הסמוכה. בנוסף, הם חנוקים גיאוגרפית: בצד אחד

שלהם יש שטח אש, שלמרות שהוא אינו פעיל הצבא אוסר כניסה אליו לפלסטינים. השטח מהצד השני ניתן לתושבי המאחז הסמוך כשטח מרעה, וגם אליו הצבא אוסר כניסה לפלסטינים.

והיינו בח'ירבת סמרה, אליה יוצאים יום יום פורעים מחוות נוף גלעד הסמוכה. הם מברחים את הכבשים ופולשים לבתים. הצבא והמשטרה לא מתערבים. יצא לנו לחזות בזמן אמת בנטישת התושבים: משאית הגיעה לפרק את הדיר ולקחת משם את הכבשים, כנראה לשטח B.

יובל היה כעבור כמה ימים גם בחומסה, שם היה ממש מתאים לעשות פיקניק: הפרחים פורחים, הגבעות מוריקות, והאוויר צלול. הרמז היחיד לזוועה שמתחת לפסטורליות הוא הדיר הריק מכבשים. שם התרחשה התקיפה הברוטאלית של טרוריסטים מהמאחזים הסמוכים, שכללה אלימות מינית מזויעה, והעדך, שהיה כל רכושם, נגנב כולו באותו לילה. כעבור כמה ימים הותקף שוב הבחור שעבר את ההתעללות המינית - הוא טראומטי ומתקשה בהליכה. והחייילים במקום? הם הביעו צער על כך שמשפחות המלווים הישראליים לא נרצחו בשואה.

גם מסויר בן כמה שעות רואים בבירור שהתכנית האיומה של גירוש הקהילות הפלסטיניות מצפון בקעת הירדן כמעט שהושלם. זהו אי צדק משווע, נישול, גירוש וסיפוח. כתם נורא על מדינת ישראל שלא ימחה.

לא די בזעם ובבכי. צריך לפרסם ולהפיץ את העובדות, ולהילחם בכל הכוח ברוע הזה, בטרור היהודי הבלתי נתפס, שאותו מצדיקים מנהיגי המתנחלים ותומכיהם בממשלה בהסתמכות צינית על "אתה בחרתנו".

בצלאל סמוטריץ', האב הבלתי מעורער של הגירוש והסיפוח בשטחים, מזהיר בעצמו מפני הטרור היהודי משום ש"יש תופעות של אלימות שמסכנות את מפעל ההתיישבות". אין רועים, אין פלסטינים, אין עדרים, אין התעללות ואין הרוגים ופצועים. אין קורבנות. את מי האלימות מסכנת? את מפעל ההתיישבות, שמוציאה אותה לפועל.

לאחר סיור טבע כזה, אתה שואל את עצמך: מה הקטע, ריבונו של עולם? איפה לכל הרוחות הצדק, איה החירות, ומתי אפשר יהיה אפילו רק להתחיל לחשוב על שלום?

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ